

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра економічної та соціальної географії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана

Географічного факультету

Володимир ПАСЬКО

«30» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГЕОГРАФІЯ СВІТУ: МІСТА ТА РЕГІОНИ

для студентів

галузь знань	10 Природничі науки
спеціальність	106 Географія
освітній рівень	Бакалавр
освітня програма	«Урбаністика та міське планування»
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	1 та 2
Кількість кредитів ECTS	9
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Викладачі:

Провотар Наталія Іванівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії

Нич Тетяна Василівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ)

КИЇВ – 2021

Розробники:

Провотар Наталія Іванівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії,

Нич Тетяна Василівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії

ЗАТВЕРДЖЕНО

«27» серпня 2021 р.

В.о. завідувача кафедри економічної та соціальної географії

_____ доц. Олена КОНОНЕНКО

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол № 6 від «30» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії _____ Н.Кр доц. Наталія КОРОГОДА

«30» серпня 2021 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – дати студентам знання про природні умови і ресурси, господарський розвиток, сучасні процеси та стратегії розвитку міст регіонів та країн світу з урахуванням сучасних регіональних геополітичних, соціально-економічних, еколого-географічних аспектів та причинно-наслідкових зв'язків природних і соціально-економічних процесів. Сформувані у студентів професійні навички та вміння для розв'язання спеціалізованих задач та практичних проблем, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження суспільних об'єктів і процесів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Мати базові знання з економічної та соціальної географії регіонів та країн світу.

Вміти працювати із статистичною інформацією, навчально-методичною та науковою літературою.

Володіти елементарними навичками аналізу і синтезу географічної інформації, порівняльно-географічного аналізу, вміти аналізувати причинно-наслідкові зв'язки між процесами і явищами.

3. Анотація навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна «Географія світу: міста та регіони» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» у галузях знань «Природничі науки» за спеціальністю 106 «Географія». Дисципліна «Географія світу: міста та регіони» є обов'язковою дисципліною і викладається студентам у I та II семестрі (на першому курсі) в обсязі 9 кредитів ECTS.

За змістом дисципліна «Географія світу: міста та регіони» поділяється на дві частини – географію країн та регіонів світу і географію міст світу.

Частина 1 – «Географія країн та регіонів світу» – викладається студентам у I семестрі в обсязі 120 годин (4 кредити ECTS), зокрема: лекцій 30 год., семінарських занять 30 год., самостійної роботи 60 год. Впродовж семестру передбачено 2 змістовні частини та 2 тематичні контрольні роботи. Підсумковий семестровий контроль – іспит.

Дисципліна «Географія регіонів та країн світу» включає вивчення сучасної політичної карти світу, огляд загальних особливостей розвитку субрегіонів світу, суспільно-географічні характеристики окремих країн світу.

Частина 2 – «Географія міст світу» – викладається студентам у II семестрі в обсязі 150 годин (5 кредитів ECTS), зокрема: лекцій 30 год., семінарських занять 30 год., самостійної роботи 90 год. Впродовж семестру передбачено 2 змістовні частини та 2 тематичні контрольні роботи. Підсумковий семестровий контроль – іспит.

Дисципліна «Географія міст світу» присвячена вивченню міст країн та регіонів світу. Вона включає вивчення сучасних процесів у містах світу, підходів до розвитку екоміст, розумних міст, креативних міст, глобальних міст світу, специфіки розвитку міст країн, регіонів та частин світу.

Навчальна дисципліна «Географія світу: міста та регіони» покликана сформувані у студентів уявлення щодо різноманітності сучасних процесів та стратегій у розвитку міст та країн світу в різних регіонах.

4. Завдання (навчальні цілі) вивчення дисципліни:

- ознайомлення студентів з особливостями умов і ресурсів, господарського розвитку, сучасних процесів та стратегій розвитку міст, країн та регіонів світу (СК 2);

- формування у студентів вмінь та навичок аналізувати сучасні геополітичні та соціально-економічні процеси у країнах та містах світу, пояснювати особливості просторової організації їх господарства, ідентифікувати проблеми та визначати шляхи їх вирішення (ЗК 1);
- формування у студентів вмінь та навичок визначати роль і місце міст та країн у сучасному світі в контексті географічних чинників їх розвитку (ЗК 2);
- формування у студентів вмінь та навичок використовувати отримані знання в дослідженнях міст та країн світу, розуміти та пояснювати стратегії їх сталого розвитку (ЗК 11, ЗК 12).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.	Знати об'єктно-предметну сутність географії міст, країн та субрегіонів, зокрема:			
1.1	історичні аспекти формування сучасної політичної карти світу;	<i>Лекції / Семінарське заняття / Самостійна робота</i>	<i>Виступи, доповнення на семінарських заняттях / Тематичні контрольні роботи / Семестрові іспити</i>	55
1.2	типи країн світу;	<i>Лекції / Семінарське заняття / Самостійна робота</i>		
1.3	загальні характеристики Європи, Азії, Америки, Африки, Австралії та Океанії;	<i>Лекції / Семінарські заняття / Самостійна робота</i>		
1.4	загальні характеристики та особливості розвитку субрегіонів світу;	<i>Лекції / Семінарські заняття / Самостійна робота</i>		
1.5	загальні характеристики та особливості розвитку окремих країн в межах субрегіонів світу;	<i>Лекції / Семінарські заняття / Самостійна робота</i>		
1.6	сутність сучасних процесів трансформацій міст світу: глобалізації, метрополізації, деіндустріалізації, терціаризації, ревіталізації та джентрифікації;	<i>Лекції / Семінарські заняття / Самостійна робота</i>		
1.7	сучасні стратегії розвитку міст світу: екомісто, розумне місто, креативне місто;	<i>Лекції / Семінарські заняття / Самостійна робота</i>		
1.8	історичні аспекти розвитку міської системи розселення та особливості сучасного етапу урбанізації;	<i>Лекції / Семінарські заняття / Самостійна робота</i>		
1.9	специфіку розвитку та сучасні процеси у містах Європи, Азії, Америки, Африки, Австралії та Океанії.	<i>Лекції / Семінарські заняття / Самостійна робота</i>		
2.	Застосовувати теоретичні фахові знання у практичних ситуаціях, зокрема:			

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
2.1	демонструвати знання та розуміння предметної області дисципліни при компонентній та/або комплексній характеристиці/аналізі країн та субрегіонів світу;	<i>Лекції / Семінарські заняття / Самостійна робота</i>	<i>Виступи, доповнення на семінарських заняттях / Виконання творчих робіт / Тематичні контрольні роботи / Семестрові іспити</i>	35
2.2	виявляти кількісні та якісні зміни на політичній карті світу;			
2.3	пояснювати причини та наслідки сучасних політичних, демографічних, урбанізаційних, соціальних та економічних процесів у країнах та субрегіонах світу;			
2.4	визначати ресурсозабезпеченість та здійснювати оцінку особливостей спеціалізації господарства країн світу;			
2.5	демонструвати знання та розуміння предметної області дисципліни при компонентній та комплексній суспільно-географічній характеристиці/аналізі функціонування міст різних регіонів та країн світу;			
2.6	аналізувати сучасні процеси трансформацій у містах різних регіонів та країн світу розкривати причинно-наслідкові їх зв'язки;			
2.7	виявляти проблеми функціонування та розвитку міст різних регіонів та країн світу.			
3.	Здатність застосовувати знання, вміння та навички при безпосередній та/або дистанційній взаємодії з іншими людьми, зокрема:			
3.1	здатність до групової роботи, міжособистісної комунікації, пошуку компромісних рішень.	<i>Лекції / Семінарські заняття / Самостійна робота</i>	<i>Виступи, дискусії на семінарських заняттях Виконання творчих робіт / Семестрові іспити</i>	5
4.	Здатність самостійно виконувати завдання та відповідати за результати своєї діяльності, зокрема:			
4.1	самостійно визначати, формулювати і вирішувати проблеми, дотримуватися інтелектуальної та академічної доброчесності.	<i>Семінарські заняття / Самостійна робота / Практичні завдання</i>	<i>Виступи, доповнення, дискусії на семінарських заняттях /</i>	5

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності) Виконання творчих робіт / Тематичні контрольні роботи/ Семестрові іспити	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9
Програмні результати навчання									
1. Пояснювати особливості організації географічного простору (P03)			+	+	+		+	+	+
2. Аналізувати географічний потенціал території (P04)	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Результати навчання дисципліни	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	3.1	4.1
Програмні результати навчання									
1. Пояснювати особливості організації географічного простору (P03)	+	+	+	+	+	+	+		+
2. Аналізувати географічний потенціал території (P04)	+	+	+	+	+	+	+	+	+

7.1. Форми оцінювання студентів

Дисципліну «Географія світу: міста та регіони» студенти вивчають впродовж двох семестрів, при цьому загальна дисципліна поділяється на дві частини – географію країн та регіонів світу (I семестр) і географію міст світу (II семестр). В рамках кожної з цих частин рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається шляхом організації поточного, модульного та підсумкового контролю у формі двох семестрових іспитів (у I та II семестрах).

Форми поточного, модульного та підсумкового контролю з частини 1 «Географія країн та регіонів світу»:

➤ семінарські заняття (PH 1.1-1.5 – знання; 2.1-2.4 – вміння; 3.1 комунікація; 4.1 автономність та відповідальність) – тах 20 балів / *min* 10;

➤ модульні контрольні роботи 1 та 2 (PH 1.1-1.5 – знання; 4.1 – автономність та відповідальність) – тах 20 балів / *min* 10;

➤ самостійна робота та її презентація (PH 2.1-2.4 – вміння; 3.1 комунікація; 4.1 автономність та відповідальність) – тах 20 балів / *min* 10;

➤ підсумкове (екзаменаційне) тестування 1 (PH 1.1-1.5 – знання; 4.1 – автономність та відповідальність) – тах 40 балів.

Форми поточного, модульного та підсумкового контролю з частини 2 «Географія міст світу»:

- ▶ семінарські заняття (РН 1.6-1.9 – знання; 2.5-2.7 – вміння; 3.1– комунікація; 4.1– автономність та відповідальність) – *тах* 20 балів / *мін* 10;
- ▶ модульні контрольні роботи 3 та 4 (РН 1.6-1.9 – знання; 4.1– автономність та відповідальність) – *тах* 20 балів / *мін* 10;
- ▶ самостійна робота та її презентація (РР 2.5-2.7 – вміння; 3.1 комунікація; 4.1 автономність та відповідальність) – *тах* 20 балів / *мін* 10;
- ▶ підсумкове (екзаменаційне) тестування 2 (РН 1.6-1.9 – знання; 2.5-2.7 – вміння; 4.1 – автономність та відповідальність) – *тах* 40 балів.

7.2. Організація оцінювання

Частина 1 «Географія країн та регіонів світу» складається з двох змістовних частин, кожна з яких завершується тематичною контрольною роботою, та передбачає підсумковий контроль у формі іспиту. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою (оцінка розраховується як накопичена).

Протягом всього періоду вивчення дисципліни здійснюється поточний щотижневий контроль виконання студентами завдань семінарських занять та самостійної роботи. За оцінками поточного контролю та за результатами тематичних контрольних робіт виставляється сума балів за окрему змістовну частину. За **кожну змістовну частину** студент може отримати **до 30 балів** (з них 20 балів – за результатами поточного контролю і максимум 10 балів – за результатами контрольної роботи). Таким чином, за **дві змістовні частини (1 та 2)**, передбачені програмою, студент може отримати **до 60 балів**.

Студентам, які за обидві змістовні частини набрали сумарно меншу кількість балів, ніж **критично-розрахунковий мінімум (30 балів)**, для отримання допуску до іспиту необхідно виконати передбачені програмою індивідуальні завдання повторно (але з іншим варіантом завдання) та/або виконати самостійне завдання (підготовка реферату).

Підсумковий (семестровий) **контроль** знань студентів з дисципліни – письмовий іспит у формі тестування. Максимальна кількість балів за результатами екзаменаційного тестування – **40**. Підсумкова оцінка з дисципліни формується як сума балів, отриманих: за виконані впродовж семестру завдання та контрольні роботи (максимум 60 балів) та за письмову екзаменаційну роботу (максимум 40 балів).

Умовою позитивної підсумкової оцінки з дисципліни є отримання студентом не менше 60 балів. При отриманні підсумкової кількості балів 60 і вище студенту виставляється відповідна оцінка.

Частина 2 «Географія міст світу» складається з двох змістовних частин, кожна з яких завершується тематичною контрольною роботою, та передбачає підсумковий контроль у формі іспиту. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою (оцінка розраховується як накопичена).

Протягом всього періоду вивчення дисципліни здійснюється поточний щотижневий контроль виконання студентами завдань семінарських занять та самостійної роботи. За оцінками поточного контролю та за результатами контрольних робіт виставляється сума балів за окрему змістовну частину. За **кожну змістовну частину** студент може отримати **до 30 балів** (з них до 20 балів – за результатами поточного контролю і максимум 10 балів – за результатами контрольної роботи). Таким чином, за **дві змістовні частини (3 та 4)**, передбачені програмою, студент може отримати **до 60 балів**.

Студентам, які за обидві змістовні частини набрали сумарно меншу кількість балів, ніж **критично-розрахунковий мінімум (30 балів)**, для отримання допуску до іспиту необхідно виконати самостійне завдання (підготовка реферату або аналітично-розрахункового завдання).

Підсумковий (семестровий) *контроль* знань студентів з дисципліни – письмовий іспит у формі тестування. Максимальна кількість балів за результатами екзаменаційного тестування – **40**. Підсумкова оцінка з дисципліни формується як сума балів, отриманих: за виконані впродовж семестру завдання та контрольні роботи (максимум 60 балів) та за письмову екзаменаційну роботу (максимум 40 балів).

Умовою позитивної підсумкової оцінки з дисципліни є отримання студентом не менше 60 балів. При отриманні підсумкової кількості балів 60 і вище студенту виставляється відповідна оцінка.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	семінарські заняття	самостійна робота
Частина 1. Географія країн та регіонів світу				
Змістовна частина 1: Політична карта світу. Країни та субрегіони Європи і Америки				
1	Тема 1. Формування політичної карти світу. Сучасна політична карта світу.	1		2
2	Тема 2. Типізація і класифікація країн світу.	1	2	
3	Тема 3. Загальна характеристика Європи. Субрегіони Європи. Загальна характеристика та особливості розвитку країн Західної, Північної, Південної та Східної Європи. Географія окремих країн Європи.	6	6	14
4	Тема 4. Загальна характеристика Америки. Субрегіони Америки. Загальна характеристика та особливості розвитку країн Північної та Південної Америки. Географія окремих країн Америки.	6	6	12
	Тематична контрольна робота 1			
Змістовна частина 2: Країни та субрегіони Азії, Африки, Австралії та Океанії				
5	Тема 5. Загальна характеристика Азії. Субрегіони Азії. Загальна характеристика та особливості розвитку країн Центральної, Східної, Південно-Східної, Західної Азії. Географія окремих країн Азії.	6	6	14
6	Тема 6. Загальна характеристика Африки. Субрегіони Африки. Загальна характеристика та особливості розвитку країн Східної та Центральної, Північної, Південної, Західної Африки. Географія окремих країн Африки.	6	6	12
7	Тема 7. Загальна характеристика Австралії і Нової Зеландії. Загальна характеристика Океанії.	4	4	6
	Тематична контрольна робота 2			
	<i>Всього</i>	30	30	60
Частина 2. Географія міст світу				
Змістовна частина 3: Сучасні трансформації та стратегії розвитку міст світу				
	Тема 1. Вступ. Сутність міста, міського розвитку	2	2	2
5	Тема 2. Сучасні трансформації міст світу	4	4	10
6	Тема 3. Сучасні стратегії розвитку міст світу	4	4	10
	Тема 4. Загальна характеристика міст світу	2	2	10

<i>Тематична контрольна робота 3</i>			
Змістовна частина 4: Міста світу: сучасні процеси та тенденції розвитку			
Тема 4. Міста Європи: розвиток та сучасні процеси	4	4	12
Тема 5. Міста Азії: розвиток та сучасні процеси	4	4	12
Тема 6. Міста Америки: розвиток та сучасні процеси	4	4	12
Тема 7. Міста Африки: розвиток та сучасні процеси	4	4	12
Тема 8. Міста Австралії та Океанії: сучасні тенденції	2	2	10
<i>Тематична контрольна робота 4</i>			
	<i>Всього</i>	30	30
ВСЬОГО	60	60	150

Загальний обсяг – 270 год., в тому числі:

лекцій – **60 год.**

семінарських – **60 год.**

самостійна робота – **150 год.**

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Частина 1. «Географія країн та регіонів світу»

Основні:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу. Київ: Видавничий центр «Академія», 2007. 688 с.
2. Географічне країнознавство: Підручник. Я.Б. Олійник, Б.П. Яценко, О.О. Любіцева та ін. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2015. 911 с.
3. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник. Київ: МАПА, 2005. 608 с.
4. Економічна і соціальна географія світу: Навчальний посібник. За ред. Кузика С.П. Львів: Світ, 2002. 672 с.
5. Книш М.М., Мамчур О.І. Регіональна економічна і соціальна географія світу. Львів, 2013. 368 с.
6. Максаковский В.П. Географическая картина мира. Региональная характеристика мира. М.: Дрофа, 2005. 480с.
7. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. Київ: Либідь, 2001. 416 с.
8. Экономическая, социальная и политическая география мира. Регионы и страны: Учебник. Под ред. С. Б. Лаврова, Н.В. Каледина. М.: Гардарики, 2003. 928 с.

Додаткові:

1. Атлас світу. Київ: Картографія, 2004. 139 с.
2. Барановський М.О. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн (Азія): Навчальний посібник. Ніжин, 2001. 165 с.
3. Білорус О.Г. Економічна система глобалізму: монографія. Київ: КНЕУ, 2003. 360 с.
4. Географія світового господарства (з основами економіки): Навчальний посібник. За ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова. Київ: Знання, 2011. 640 с.
5. Довідковий атлас світу. Київ: Картографія, 2010. 328 с.
6. Економіка зарубіжних країн: Підручник. А.С. Філіпенко, В.А. Вергун, В.І. Бураківський та ін. Київ: Либідь, 1996. 416 с.
7. Масляк П.О. Країнознавство: Підручник. Київ: Знання, 2008. 292 с.
8. Міжнародні організації: Навчальний посібник. За ред. О. Кучика. Київ: Знання, 2005. 497 с.
9. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія. За ред. Я.Б. Олійника, Б.П. Яценка, В.К. Бабарицької. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2004. 145 с.
10. Шевчук Л.Т. Китай: соціально-економіко-географічна характеристика. Львів: Світ, 1999. 136 с.
11. Яценко Б.П., Бабарицька В.К. Країнознавство: основи теорії: Навчальний посібник. Київ: Либідь, 2009. 312 с.
12. Экономическая, социальная и политическая география мира. Регионы и страны: Учебник. Под ред. С. Б. Лаврова, Н.В. Каледина. М., 2003.

Додаткові ресурси:

1. Організація Об'єднаних Націй (ООН) – <http://www.un.org>
2. Програма розвитку ООН (ПРООН) – <http://www.undp.org.ua>
3. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) – <http://www.fao.org>
4. Організація Північноатлантичного договору (НАТО) – www.nato.int
5. Організація країн-експортерів нафти (ОАПЕК) – http://www.opec.org/opec_web/en
6. Північноатлантична угода вільної торгівлі (НАФТА) – <http://www.nafta-sec-alena.org/en/view.aspx>
7. The World Factbook - <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook>
8. Основні огляди і доповіді ООН в економічній і соціальній сферах. Режим доступу в Інтернеті: <http://www.un.org/russian/esa/surveys.htm>

Частина 2. «Географія міст світу»

Основні:

1. Гейл. Й. Міста для людей. Київ: Основи, 2018. 280 с.
2. Мезенцев К., Олійник Я., Мезенцева Н. (ред.). Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: монографія. Київ: Видавництво «Фенікс», 2017. 438 с.
3. Плешкановська А.М., Савченко О.Д. Епохи та міста. Київ: Логос, 2019. 264 с.
4. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу. Київ: Видавничий центр «Академія», 2007. 688 с.
5. Дорошко М.С., Кривонос Р.А., Крижанівський В.П., Сербіна Н.Ф. Країнознавство. Країни СНД, Європи і Північної Америки: Навчальний посібник. Київ: Ніка-Центр, 2009. 312 с.
6. Книш М.М., Мамчур О.І. Регіональна економічна і соціальна географія світу. Львів, 2013. 368 с.
7. Смаль І.В. Соціально-економічна географія світу. Регіони і країни: Європа: Навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2013. 499 с.

Додаткові:

1. Глазычев В. Л. Урбаністика. М.: Європа, 2008.
2. Джекобс Дж. Смерть і життя великих американських міст. Київ: CANACTIONS. 2021. 480 с.
3. Дронова О.Л. Геоурбаністика: Навчальний посібник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2014. 419 с.
4. Економічна і соціальна географія світу: Навчальний посібник. / За ред. Кузика С.П. Львів: Світ, 2002. 672 с.
5. Лаппо Г. М. Географія городів. М., 1997.
6. Мезенцев К., Мезенцева Н. Міста України: мозаїка в просторі, що змінюється. Соціально-географічні виклики у Східно-Центральній Європі на початку XXI століття. Берегове, 2016. С. 34-41.
7. Смаль І.В. Соціально-економічна географія світу: загальна характеристика: Навчальний посібник. Ніжин: ПП Лисенко М. М., 2011. 235 с.

8. Трубина Е. Г. Город в теории: опыты осмысления пространства. М.: Новое литературное обозрение, 2011. 520 с.
9. Флорида Р. Homo creatives. Як новий клас завойовує світ. Київ: Наш формат., 2018. 432 с.
10. Флорида Р. Криза урбанізму. Чому міста роблять нас нещасними. Київ: Наш Формат, 2019. 320 с
11. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. Київ: Либідь, 2000. 416 с.
12. Urban Eurasia. Cities in Transformation / I. Brade, C.S. Neugebauer (eds.). Berlin: DOM publishers, 2017. 287 p.
13. Florida R. Cities and the creative class. New-York-London: Routledge. 2005. 198 p.
14. Sassen S. The Global City: New York, London, Tokyo. Princeton, NJ: Princeton University Press. 1991. 412 p.
15. Sassen S. Reading the city in a global digital age: The limits of topographic representation // Cities in Globalization: Practices, policies and theories / Ed. by Taylor P.J., Derudder B., Saey P., Witlox F. London: Routledge. 2007. P. 13-248.
16. Scott A.J. (ed.) Global City-Regions: Trends, Theory, Policy. Oxford: Oxford University Press. 2001. 488 p.
17. Taylor P.J. World City Network: Global Urban Analysis. London: Routledge. 2004. 241 p.